

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I KŽ-Us 6/15-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Vesne Vrbetić kao predsjednice vijeća te Žarka Dundovića i Dražena Tripala kao članova vijeća, uz sudjelovanje sudske savjetnice Marijane Kutnjak Čaleta kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. Ž. Š. i dr. zbog kaznenog djela iz čl. 347. st. 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 110/97., 27/98. - ispravak, 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. – odluka Ustavnog suda, 105/04., 84/05. – ispravak, 71/06., 110/07., 152/08., 57/11. i 77/11. – dalje u tekstu: KZ/97), odlučujući o žalbama Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (dalje: USKOK-a), opt. Ž. Š. i opt. N. Š. podnesenim protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 25. ožujka 2014. broj K-Us-50/12, u sjednici održanoj 17. svibnja 2017. u prisutnosti opt. N. Š. i njegovog branitelja odvjetnika M. G. te branitelja opt. Ž. Š., odvjetnika K. V. i I. F.,

p r e s u d i o j e :

Odbijaju se žalbe USKOK-a, opt. Ž. Š. i opt. N. Š. kao neosnovane i potvrđuje prvostupanjka presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Županijski sud u Zagrebu proglasio je krivim opt. Ž. Š. zbog dva kaznena djela primanja mita iz čl. 347. st. 1. KZ/97, jednog opisanog u toč. 1. izreke pobijane presude za koje mu je na temelju citiranog propisa utvrdio kaznu zatvora u trajanju od dvije godine i deset mjeseci i jednog opisanog u toč. 2. izreke za koje mu je na temelju citiranog propisa utvrdio kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i šest mjeseci te ga je na temelju čl. 60. st. 1. i 2. toč. c. KZ/97 osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od četiri godine u koju mu je na temelju čl. 63. KZ/97 uračunao vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 9. prosinca 2011. do 8. ožujka 2012. i opt. N. Š. zbog kaznenog djela davanja mita iz čl. 348. st. 1. KZ/97 opisanog u toč. 2. izreke za koje mu je na temelju citiranog propisa izrekao kaznu zatvora u trajanju od deset mjeseci čije je izvršenje primjenom uvjetne osude iz čl. 67. KZ/97 odgođeno kroz period provjeravanja u trajanju od četiri godine.

Prema optuženicima je primijenjena sigurnosna mjera zabrane obavljanja dužnosti iz čl. 77. KZ/97 i to opt. Ž. Š. u tijelima Hrvatskog nogometnog saveza (dalje: HNS) u trajanju od osam godina računajući od pravomoćnosti presude, s tim da se vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ne uračunava u vrijeme trajanja mjere, a opt. N. Š. u nogometnim klubovima HNSa-a u trajanju od četiri godine računajući od pravomoćnosti presude.

Na temelju čl. 4. st. 1. Zakona o postupku oduzimanja imovinske korist ostvarene kaznenim djelom i prekršajem („Narodne novine“ broj 145/10) u vezi čl. 77. KZ/11 utvrđeno je da iznos od 3.000,00 Eura predstavlja imovinsku korist koji je Ž. Š. ostvario kaznenim djelom opisanim u toč. 2. izreke i da taj iznos predstavlja imovinu Republike Hrvatske te je naloženo opt. Ž. Š. da taj iznos uplati u proračun Republike Hrvatske u roku od petnaest dana od pravomoćnosti presude, pod prijetnjom ovrhe.

Na temelju čl. 148. st. 1. u vezi čl. 145. st. 2. toč. 6. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08, 76/09, 80/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13 i 152/14 - dalje: ZKP/08) optuženici su presuđeni na platež troškova kaznenog postupka i to opt. Ž. Š. na ime telekomunikacijskog vještačenja u iznosu od 18.495,00 kn i troškova svjedoka u iznosu od 1504,00 kn, a oba optuženika na solidaran platež troškova svjedoka u iznosu od 2.229,00 kn, dok je na ime paušala opt. Ž. Š. presuđen na platež iznosa od 20.000,00 kn, a opt. N. Š. u iznosu od 2.000,00 kn.

Protiv te su presude žalbu podnijeli; državni odvjetnik zbog odluke o kaznenim sankcijama s prijedlogom da se u tom dijelu prvostupanjska presuda preinači i opt. Ž. Š. izrekne kazna zatvora u maksimalnom trajanju, a opt. N. Š. izrekne bezuvjetna kazna zatvora u duljem trajanju te da se optuženicima izreknu sigurnosne mjere u maksimalnom trajanju od deset godina, opt. Ž. Š., putem branitelja K. V. i I. F., odvjetnika iz Z., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske prvostupanjsku presudu prinači i opt. Ž. Š. oslobodi optužbe, odnosno podredno, da presudu ukine i predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje te opt. N. Š. putem branitelja M. G., odvjetnika iz Z., zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o kazni i sigurnosnoj mjeri (koja se osnova uvodno u žalbi ne ističe), s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet uputi sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta je na žalbu opt. N. Š. podnio odgovor na žalbu s prijedlogom da se ta žalba odbije kao neosnovana.

Na temelju čl. 474. st. 1. ZKP/08 spis je prije dostave sucu izvjestitelju dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

S obzirom da su optuženici u žalbama zahtijevali da ih se u smislu odredbe čl. 475. st. 2. ZKP/08 izvijesti o sjednici vijeća, to je i učinjeno. Sjednici vijeća su nazočili branitelji opt. Ž. Š. te opt. N. Š. i njegov branitelj, dok je u odnosu na uredno obaviještene Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske i opt. Ž. Š., koji nisu pristupili, sjednica na temelju čl. 474. st. 5. ZKP/08 održana u njihovoj odsutnosti.

Žalbe nisu osnovane.

Iako opt. Ž. Š. u žalbi navodi da se žali zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 tvrdeći da je izreka presude nerazumljiva i proturječna razlozima presude i da u presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, a da su izloženi razlozi potpuno nejasni i u znatnoj mjeri proturječni, ove tvrdnje u obrazloženju žalbe ne konkretizira, već se poziva na dio žalbe u kojem je osporavao pravilnost činjeničnog

utvrđenja u pogledu pitanja odgovorne osobe. Prema tome, opt. Ž. Š. se u biti i u ovom dijelu žalbe, koji označuje kao bitne povrede odredaba kaznenog postupka, zapravo žali zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, a ne zbog postupovnih povreda.

Nadalje, ovaj optuženik neosnovano u žalbi ustrajava u prigovoru da se pobijana presuda u smislu odredbe čl. 10. ZKP/08 temelji na nezakonitim dokazima, jer je sud prvog stupnja potpuno pravilno ovaj prigovor otklonio navodeći u obrazloženju pobijane presude da pouzdanik H. M. nije ovog optuženika poticao na počinjenje kaznenog djela opisanog u toč. 1. izreke.

Naime, da bi se kod poduzimanja posebnih dokaznih radnji uporabe pouzdanika radilo o nezakonitom dokazu u smislu odredbe čl. 10. st. 2. toč. 3. u vezi čl. 335. st. 8. i čl. 332. st. 10. ZKP/08 optuženik treba od pouzdanika biti potaknut u kaznenopravnom smislu na izvršenje kaznenog djela. Međutim, sud prvog stupnja je pravilno, na temelju analize obrane opt. Ž. Š. koju je doveo u vezu s iskazima svjedoka H. M., M. N., P. D., I. Š. i J. A. utvrdio da je opt. Ž. Š. bio taj koji je prvi zatražio novac za “korektno” suđenje i to na susretu u L. 12. studenog 2011. Sud prvog stupnja potpuno ispravno utvrđuje da je time, opt. Ž. Š., već u tom trenutku, ostvario sva obilježja kaznenog djela primanja mita, neovisno kada je dar primio. Sud prvog stupnja ispravno ukazuje da je opt. Ž. Š. u tom trenutku kao odgovorna osoba zahtijevao dar da u granicama svojih ovlasti obavi radnju koju ne bi smio obaviti, tako da postupanje pouzdanika H. M., koji taj status dobiva tek 8. prosinca 2011., ne može biti poticanje u smislu utjecanja na počinitelja da donese odluku o počinjenju kaznenog djela. U tom kontekstu treba istaći da radnje koje je H. M. poduzeo prije nego li je postao pouzdanik, iako niti one prema pravilnom utvrđenju suda prvog stupnja ne sadrže obilježja poticanja opt. Ž. Š. na počinjenje kaznenog djela primanja mita, s aspekta dovršenosti kaznenog djela primanja mita, nisu relevantne u smislu nezakonitosti dokaza. Sve kada bi se i prihvatila nedokazana teza obrane opt. Ž. Š. da ga je H. M. od samog početka poticao na izvršenje predmetnog kaznenog djela, to ne bi bilo relevantno u smislu nezakonitosti dokaza, osim što bi eventualno ukazivalo i na kaznenu odgovornost poticatelja. Pitanje moguće nezakonitosti se u smislu naprijed citiranih propisa pojavljuje tek kod djelovanja pouzdanika, koji se u konkretnom slučaju angažira nakon što je kazneno djelo primanja mita već počinjeno.

Prema tome, kako su dokazi pribavljeni uporabom pouzdanika zakoniti dokazi, to slijedom toga nisu osnovani prigovori opt. Ž. Š. o nezakonitosti i svih ostalih dokaza koji su povezani s ovim dokazima, u smislu doktrine “plodova otrovane voćke” iz čl. 10. st. 2. toč. 4. ZKP/08.

Dakle, sud prvog stupnja nije počinio bitne povrede odredaba kaznenog postupka na koje ukazuje žalitelj Ž. Š., a niti bilo koju drugu povredu odredaba kaznenog postupka na koje drugostupanjski sud na temelju čl. 476. st. 1. toč. 1. ZKP/08 pazi po službenoj dužnosti.

Optuženik Ž. Š., i u pogledu žalbene osnove povrede kaznenog zakona, jednako kao što je to učinio i kod obrazlaganja postupovnih povreda, u obrazloženju žalbe ukazuje na pogrešnost utvrđenja suda prvog stupnja u pogledu njegovog statusa odgovorne osobe te uslijed takvog pogrešnog zaključka suda smatra da je sud prvog stupnja ostvario povredu kaznenog zakona iz čl. 469. toč. 1. ZKP/08, odnosno da je primijenjen zakon koji se nije mogao primijeniti.

Međutim, iz izloženog slijedi da se opt. Ž. Š. u biti ne žali niti zbog povrede kaznenog zakona, već i u ovom dijelu žalbe osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na pitanje odgovorne osobe. Naime, o povredi kaznenog zakona bi se radilo kada bi sud na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje nepravilno primijenio neku od odredbi čl. 469. toč. 1.-6. ZKP/08, što se u konkretnom slučaju niti ne tvrdi, jer žalitelj ne prihvaća pravilnost utvrđenih odlučnih činjenica.

Stoga je i u pogledu povrede kaznenog zakona sud prvog stupnja prvostupanjsku presudu na temelju čl. 476. st. 1. toč. 2. ZKP/08 ispitao po službenoj dužnosti te je utvrdio da sud prvog stupnja nije na štetu optuženika povrijedio kazneni zakon.

Neosnovano se optuženici žale zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja jer je sud prvog stupnja sve odlučne činjenice pravilno i potpuno utvrdio.

Optuženik Ž. Š., kao što je već u prethodnom dijelu ove odluke bilo istaknuto, u okviru žalbene osnove pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja osporava ispravnost utvrđenja suda prvog stupnja da je bio, u smislu odredbe čl. 347. st. 1. u vezi čl. 89. st. 7. KZ/97, odgovorna osoba.

Međutim, sud prvog stupnja s pravom nije prihvatio navedenu tezu ovog optuženika, koju on ponavlja i u žalbi, a prema kojoj Komisija nogometnih sudaca Izvršnog odbora HNS-a (dalje: Komisija) čiji je on bio predsjednik, nije nadležna za određivanje sudaca za konkretne nogometne utakmice, već je za to isključivo bio nadležan Povjerenik za suđenje. Optuženik Ž. Š. se pri tom poziva na "autentično" tumačenje Izvršnog odbora HNS-a od 25. veljače 2014. koje je navedeno tijelo dalo na njegov zahtjev kako bi se otklonile dileme u vezi pitanja nadležnosti za određivanje nogometnih sudaca za predstojeće utakmice u prvenstvu. Iz navedenog tumačenja odredbe čl. 24. st. 1. al. 2. Pravilnika o radu Izvršnog odbora i njegovih organa (dalje: Pravilnik), zatim odredbe iz čl. 1. Pravila o uvjetima, načinu i postupku određivanja nogometnih sudaca, kontrolora i delegata-kontrolora za utakmice Prve, Druge i Treće lige i Završnice Hrvatskog nogometnog kupa, praćenju i analize suđenja (dalje: Pravila) te odredbi iz čl. 21. i 53. Propozicija natjecanja Maxtv Prve HNL u natjecateljskoj godini 2013/2014 (dalje: Propozicije) bi proizlazilo da Komisija predlaže IO HNS-a na usvajanje prijedlog liste sudaca i kontrolora, te se u općenitom smislu brine za funkcioniranje čitavog sustava, ali suce su ovlašteni određivati s liste koju je na prijedlog Komisije usvojio IO HNS-a isključivo Povjerenici za određivanje sudaca, čije imenovanje IO također predlaže Komisija.

Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao sud drugog stupnja, u cijelosti prihvaća kao ispravne zaključke suda prvog stupnja koji se opširno i uvjerljivo argumentiraju (str. 31., zadnji odlomak i str. 32., 1. odlomak) jer, bez obzira na očito formalističko tumačenje IO HNS-a pojedinih odredbi citiranih propisa (Pravilnika, Pravila i Propozicija), s pravom je sud prvog stupnja, koji je jedini u kaznenom postupku ovlašten tumačiti i primjenjivati propise koji se odnose na predmetna kaznena djela, utvrdio da je opt. Ž. Š. faktički imao ovlasti kroz rad u Komisiji određivati koji će suci suditi u pojedinim utakmicama. Sud prvog stupnja s pravom ukazuje da takve ovlasti opt. Ž. Š. proizlaze iz okolnosti da Komisija, čiji je opt. Ž. Š. predsjednik, predlaže IO HNS-a, u kojem je on istovremeno dopredsjednik, na usvajanje prijedlog liste sudaca i kontrolora, brine se o određivanju nogometnih sudaca, predlaže IO imenovanje Povjerenika za suđenje. Dakle, iako je Povjerenik za suđenje formalno nadležan određivati suce za suđenje na pojedinim utakmicama, kroz stvarni utjecaj koji je opt. Ž. Š.

imao u Komisiji i IO HNS u odnosu na usvajanje liste sudaca i imenovanje Povjerenika, kroz praćenje kvalitete rada sudaca i kroz utjecaj na njihovo ocjenjivanje i napredovanje, te kroz njegov utjecaj na rad imenovanih Povjerenika, u kom pravcu je pravilno prihvaćen uvjerljiv iskaz svjedoka D. P., sud prvog stupnja je pravilno zaključio da je opt. Ž. Š. bio u poziciji da određuje koji od sudaca će suditi na pojedinim utakmicama i to je u stvarnosti i činio. U pogledu ovih okolnosti stvarnog utjecaja opt. Ž. Š. na donošenje odluke o određivanju sudaca sud prvog stupnja je osnovano povezao sadržaje razgovora opt. Ž. Š. s međunarodnim nogometnim sucem I. B., zatim sa sadržajem razgovora opt. Ž. Š. i kontrolora D. K., te s iskazima svjedoka A. Š. i P. D. koji su u pogledu mogućnosti utjecaja na odabir “korektnih” sudaca koji bi sudili HNK H. predsjedniku HNK H., H. M. ukazivali na opt. Ž. Š.

Sve što je naprijed rečeno u odnosu na pitanje statusa odgovorne osobe opt. Ž. Š. u pogledu kaznenog djela opisanog u toč. 1. odnosi se, *mutatis mutandis* i u pogledu kaznenog djela pod toč. 2. jer je opt. Ž. Š. u navedenom inkriminiranom razdoblju nesporno bio član Komisije nogometnih sudaca Izvršnog odbora HNS-a i član Komisije za određivanje sudaca za suđenje Prve i Druge HNL i završnice HNK-a te je također imao stvarne ovlasti određivati nogometne suce za pojedine utakmice.

Prema tome, iz naprijed navedenih razloga slijedi, izvan bilo kakve dvojbe, da je opt. Ž. Š. u konkretnim okolnostima bio odgovorna osoba u smislu odredbe čl. 89. st. 7. i čl. 347. st. 1. KZ/97, jer je s obzirom na svoje funkcije i utjecaje mogao određivati koji će nogometni suci suditi na pojedinim utakmicama. Dakle, to znači da je opt. Ž. Š. primitak dara zahtijevao i primio za radnje koje su bile u granicama njegovih faktičkih ovlasti. Stoga su neosnovani svi brojni prigovori ovog optuženika kojima se ovo utvrđenje suda prvog stupnja nastoji dovesti u sumnju.

Optuženik Ž. Š. ovo činjenično pitanje je li on bio odgovorna osoba, koje se najšire elaborira u dijelu žalbe označeno pod toč. a) *Odgovorna osoba* (str. 3.-5.), ponavlja i u dijelu žalbe koji označuje toč. c) *Granice ovlasti* (str. 8.) i toč. d) *Radnja koju ne bi smio obaviti* (str.8.-9.). Naime, i u ovom dijelu žalbe opt. Ž. Š. u biti iznosi iste razloge o tome da nije bio ovlašten određivati suce za pojedine utakmice te se poziva na tumačenje IO HNS-a i na prethodno citirane propise, tako da se sve ono što je navedeno u prethodnom dijelu obrazloženja, odnosi i na ovaj dio njegove žalbe.

U dijelu žalbe koji je označen toč. b) *Zahtijevao i primio dar* opt. Ž. Š. osporava utvrđenje suda prvog stupnja da je on bio taj koji je od H. M. zahtijevao i primio dar kako bi za utakmice HNK H. odredio “poželjne suce”. Iznoseći kronologiju ostvarenih susreta i kontakata sa H. M. te citirajući dijelove njihovi iskaza, kao i dijelove iskaza svjedoka Š., opt. Ž. Š. tvrdi da svi ti dokazi upućuju na zaključak da je H. M. prvi zatražio sastanak s opt. Ž. Š. i da ga cijelo vrijeme potiče da pogođuje HNK Hajduk. Ističe da osim H. M. niti jedan svjedok ne govori o tome da je opt. Ž. Š. bilo što tražio na ime organiziranja tzv. fer suđenja, pa treba zaključiti da je novac koji je primio od H. M. u hotelu A. doista dat na ime duga prema F. Č. Da je tome tako, ističe u žalbi, potvrda je i činjenica da opt. Ž. Š. kovertu s novcem nije niti taknuo jer na njoj nema njegovih kontaktnih tragova.

Međutim, ovakovom fragmentarnom i subjektivnom ocjenom dokaznog materijala opt. Ž. Š. niti u najmanjoj mjeri ne dovodi u sumnju ispravnost utvrđenja suda prvog stupnja.

Naime, sud prvog stupnja s punim pravom nije prihvatio potpuno nelogičnu, neživotnu i neuvjerljivu tvrdnju opt. Ž. Š. da je novac koji je primio od H. M. u hotelu A. bio namijenjen nasljednicima njegovog pokojnog prijatelja F. Č. na ime podmirivanja duga koji je HNK H. imao prema F. Č. za usluge transfera igrača. Sud prvog stupnja s pravom ističe da o takvom novčanom potraživanju nema nikakvog pisanog traga, da o tome nitko iz kluba H. ništa ne zna, a jedino svjedok I. Š. se sjeća da je F. Č. posredovao u prijelazu dva igrača iz NK O. u HNK H. prije desetak godina, ali nije vidio nikakav ugovor. Na temelju svih ovih okolnosti prvostupanjski sud zaključuje da je neživotno i neuvjerljivo, kraj činjenice da u postojećoj situaciji nepostojanja nikakvih dokaza o navodnom potraživanju, niti nasljednici pokojnog F. Č. nemaju pravnog osnova ostvarivati navodno novčano potraživanje prema HNK H. (a nesporno je da za cijelo vrijeme to nisu niti pokušali učiniti), činjenice da bi se opt. Ž. Š., s pozicije koju ima u HNS i funkcija koje obnaša, od kluba H., koji je tada bio u teškoj situaciji, upuštao u naplatu tuđih potraživanja, iako to prije nikada nije činio.

Dakle, posve je očito da se radi samo o smišljenoj konstrukciji kojom bi se opravdao pronalazak primljenog novca od pouzdanika H. M. i na taj se način očito želi učiniti prihvatljivom činjenicu da se u nadziranim telefonskim razgovorima spominju novčani iznosi.

Međutim, sud prvog stupnja tu konstrukciju s pravom nije prihvatio jer iz snimljenih telefonskih razgovora koje vode opt. Ž. Š. i H. M. nikada se ne spominje navodni dug H. prema F. Č., već opt. Ž. Š. novce traži da bi nešto "ljudima dao za Božić". Dakle, ta neuvjerljiva tvrdnja obrane ni na koji način ne korespondira sa sadržajem snimljenih razgovora i ostalim dokazima i stoga niti ovom sudu drugog stupnja nije prihvatljiva.

Kraj takvog stanja stvari, kada je sud prvog stupnja otklonio ovakvu neuvjerljivu obranu opt. Ž. Š. o njegovom motivu uzimanja novca od H. M., te povezujući tu okolnost primanja novca sa sadržajima snimljenih razgovora između opt. Ž. Š. i H. M., razgovorima H. M. i D., zatim s iskazima svjedoka H. M., M. N., P. D., nema baš nikakve dvojbe da je opt. Ž. Š. novce tražio i uzeo kao naplatu svoje usluge da pogoduje HNK H. na način da mu za njegove utakmice odredi "poželjne suce". Iako sud prvog stupnja smatra dokazanim da je opt. Ž. Š. prema listi "poželjnih sudaca" koji je opt. Ž. Š. predao P. D. i da je opt. Ž. Š. ostvario dogovoreno te utvrđuje da su u jesenskom dijelu natjecateljske sezone na većem broju utakmica sudili suci s tog spiska, te okolnosti zapravo i nisu relevantne jer izlaze izvan okvira bića kaznenog djela primanja mita koje je ostvareno već u trenutku zahtijevanja dara. Stoga navodi žalbe opt. Ž. Š. o tome da nikakvog spisak nije bilo i da suci C., P., B., Š., M., V. i dr., nisu nikada u suđenjima preferirali bilo koji klub, nisu relevantni.

Prema tome, sud prvog stupnja je pravilno, jer to s potpunom izvjesnošću proizlazi iz čitavog niza vrlo uvjerljivih dokaza i dokaza koji terete opt. Ž. Š. *in flagranti*, utvrdio da je opt. Ž. Š. kao odgovorna osoba zahtijevao i primio dar da u granicama svojih ovlaštenja omogućujući klubu H. da odabere suce koji će mu suditi na nogometnim utakmicama, što je radnja koju nije smio obaviti jer je u suprotnosti s čl. 4. Pravila, te ga je ispravno na temelju čl. 347. st. 1. KZ/97 proglasio krivim zbog djela opisanog u toč. 1. izreke.

U odnosu na kazneno djelo opisano u toč. 2. izreke pobijane presude oba optuženika pobijaju ispravnost utvrđenog činjeničnog stanja tvrdeći da se u tom dijelu presuda temelji samo na iskazu svjedoka D. M., a da ne postoji niti jedan drugi dokaz koji bi potvrdio njegove navode, odnosno tvrdnje optužbe.

Oba žalitelja ukazuju da svjedok D. M. iskazuje nevjerodostojno jer je u lošim odnosima s opt. N. Š. još od perioda izbora predsjednika HNS-a tijekom 2010. kada su se razišli po pitanju podrške kandidatima M., odnosno Š., te se M. u tom kontekstu ciljano uključio u politički motiviranu akciju "isušivanja močvare" u sportu, zbog čega ih neistinito tereti.

Kako bi kompromitirali iskaz svjedoka M. optuženici detaljnom analizom i usporedbom njegovih iskaza koje je iznio u istrazi i na glavnoj raspravi ukazuju na kontradiktornosti u tim iskazima i na proturječnosti tvrdnji iz iskaza sa ostalim dokazima iznesenim na raspravi. Tako žalitelji ističu da nije točna tvrdnja da je novac za podmićivanje opt. Ž. Š. opt. N. Š. kritičnog dana podigao u H.-A.-A.-B. d.d. jer suprotno proizlazi iz dopisa te banke. Napominju da iz dopisa HNS-a od 19. veljače 2014. proizlazi da je 31. ožujka 2010. zaprimljena dokumentacija za licenciranje NK K., iako svjedok M. tvrdi da osim u restoranu T. u B. nisu nigdje išli. Optuženik N. Š. osim navedenih prigovora vjerodostojnosti iskaza svjedoka M. ukazuje i na određene pojedinosti i detalje iz iskaza ovog svjedoka (tvrdnje o saznanjima o korupciji u NK K. dok je bio u II i III ligi, opisivanje kretanja aktera događaja u restoranu, opisivanje primopredaje novca, navodi svjedoka o načinu plaćanja troškova za organizacije utakmica i dr.).

Međutim, sud prvog stupnja je potpuno opravdano prihvatio okolnosan, životno uvjerljiv i logičan iskaz svjedoka D. M. Naime, svjedok je na uvjerljiv način objasnio zašto se sada odlučio nakon odlaska iz NK K. 2011. prijaviti koruptivne radnje koje su se odigravale u klubu jer mu se sve zgađilo i jer je uvidio da su nogometni klubovi bili u ropstvu sudačke organizacije te je želio da sve to ode u javnost. Ovaj je svjedok kao dokaz svojih navoda predao u spis adresar sudaca i kontrolora u kojem je opt. N. Š. označio koji su suci "prihvatljivi", što je potvrda tvrdnji da se ta koruptivna praksa provodila u inkriminirano vrijeme, ali i prije toga u NK K. S iskazom ovog svjedoka korespondira činjenica da je financijsko stanje u klubu bilo krajnje neuredno jer se poslovne knjige nisu propisno vodile, plaće igračima, trenerima i drugim uposlenicima su se isplaćivale dijelom na ruke, dijelom putem fiktivnih dnevnica, falsificirali su se putni nalozi i sl. Ovdje treba istaći da se opt. N. Š. u žalbi, uz koju prilaže na ove okolnosti obimnu financijsku dokumentaciju, posve suviše upušta u detaljnu razradu pitanja vjerodostojnosti isplata novca prema blagajničkim izvještajima, suviše problematizira pitanje na koji način su igrači i treneri isplaćivani, odgovara li saldo blagajne određenom periodu i sl., jer je zapravo nesporno da se dokumentacija nije uredno vodila i da je postojeća dokumentacija upitne vjerodostojnosti.

Naime, iz iskaza svjedokinje I. K., knjigovodkinje koja je za klub vodila knjigovodstvo, proizlazi da nikada nije dobivala dokumentaciju o navodnim putovanjima za koje je obračunavala troškove, tako da se nije znalo jesu li ta putovanja doista i izvršena. Dakle, u situaciji takve kaotične knjigovodstvene situacije, a što zapravo i nije sporno, jer se i u žalbi opt. N. Š. ukazuje na neurednosti u financijskom poslovanju kluba, a isti zaključak u biti proizlazi i iz iskaza svjedoka T., K., R., Č., P., P., B. i K., promašeno je pozivanje opt. N. Š. u žalbi na dokaze o isplatama i uplatama u blagajnu te na određene blagajničke izvještaje. Naime, za potrebe ovog postupka uopće nije bitno na koji se način u klubu dolazilo do "crnog" novca kojim se vršilo podmićivanje (iako se prvostupanjski sud u to nepotrebno upuštao) jer se ne radi o odlučnoj činjenici o kojoj bi ovisila neposredna primjena prava.

Nesporna je činjenica da je stanje financija u klubu bilo neuredno, što je omogućavalo pribavljanje neevidentiranog novca kojim se moglo vršiti podmićivanje.

Prema tome, je li iznos od 3.000,00 Eura fiktivnim isplatama dnevnica prikupljen baš na dan 31. ožujka 2010. ili je to učinjeno na neki drugi nezakonit način i u drugom vremenskom periodu koje je prethodilo isplati, nije relevantno. Stoga nisu odlučni brojni navodi žalbe opt. N. Š. koji se odnose na ovo pitanje načina pribave sredstava koje je dano kao mito i na pitanje poslovanja kluba u razdoblju koje prethodi vremenu inkriminacije, odnosno nakon toga.

U odnosu na proturječnosti u iskazima svjedoka M. sud prvog stupnja se u obrazloženju presude na te prigovore koji su isticali i tijekom prvostupanjskog postupka opširno očitovao (str. 42.-43.), a iznijete razloge u cijelosti kao logične prihvaća i ovaj drugostupanjski sud. Niti ovom sudu drugog stupnja nije logično da bi svjedok M., nakon proteka tolikog vremena od odlaska iz kluba, bio u toj mjeri motiviran da se kroz lažno prijavljivanje "osvećuje" optuženicima zbog nekadašnjih sukoba. Nadalje, na ovom mjestu treba istaći da su se svjedoci M. i M. svojim odlukama da razotkriju nezakonitosti u sportu sami izložili svojevrsnoj kritici dijela nedobronamjerne javnosti te stigmatizaciji da su "izdajice", "cinkaroši" i sl., što svakako nije ugodno. Kraj takvog stanja stvari, nikako nije logično da bi se ove osobe samo iz nekih osobnih motiva izlagale tako velikim neugodnostima, već se očito radi o njihovim iskrenim pobudama da razotkrivanjem koruptivnih radnji na neki način poprave stanje u sportu i da se stane na kraj korupciji u HNS-u.

Nadalje, sud prvog stupnja je pravilno otklonio obranu optuženika da je opt. N. Š. na sastanak sa Ž. Š. došao zbog pokušaja da na njega utječe kako bi svom kumu D. P. omogućio da uđe na listu nogometnih sudaca I. HNL. S obzirom na sve okolnosti (povratak opt. Ž. Š. iz inozemstva te s obzirom na umor i žurbu na putu prema kući, činjenica da očito zbog životne dobi nisu ispunjeni uvjeti za napredovanje nogometnog suca D. P.), pravilno je sud prvog stupnja zaključio da se ne radi o vjerodostojnoj obrani, već također osmišljenoj tezi kako bi se izbjegla kaznena odgovornost. Doista, i ovom sudu drugog stupnja je neuvjerljivo da bi opt. N. Š., samo zbog pokušaja protežiranja svog kuma (što ne zahtjeva takvu hitnju) s tolikom ažurnošću (pet telefonskih kontakata prije susreta) nastojao da se u B. nađe s visokopozicioniranim dužnosnikom HNS-a opt. Ž. Š. koji se vraća s višednevnog puta iz inozemstva, pri čemu nelogično niti ne vodi na sastanak kuma D. P. o čijim se interesima radi. U kontekstu naprijed navedenog, iako niti to nije pitanje od odlučnog značenja, treba istaći da je potpuno pogrešna teza opt. N. Š. izložena u žalbi da je nogometni sudac D. P. imao uvjete za napredovanje za suca I. HNL. Naime, s obzirom na životnu dob te osobe (rođ. ... 1971.) i odredbu čl. 46. Pravilnika o sucima, suđenju i sudačkim instruktorima koja određuje da kandidat za saveznog suca koji se prvi put predlaže na dan 1. siječnja tekuće godine ne može biti stariji od 36 godina, izvan bilo kakve je dvojbe da ta osoba nije u inkriminirano vrijeme (31. ožujka 2010.) ispunjavala uvjete za napredovanje. Dakle, niti to utvrđenje suda prvog stupnja kojim se otklanjaju kao nevjerodostojne obrane optuženika žalbom opt. N. Š. nije dovedeno u pitanje.

Osim ovih vrlo uvjerljivih razloga kojima sud prvog stupnja argumentira zaključak o dokazanosti optužbe, ispravno je te okolnosti povezao sa sadržajem nadziranog razgovora kojega vode svjedok M. i opt. Ž. Š. prije sastanka u hotelu A. U tom razgovoru opt. Ž. Š., da

bi M. uvjerio u kooperativnost i lojalnost D., objašnjava M. da su ovakve “projekte” (namještanja sudaca) određivali i za vrijeme kada je D. bio predsjednik nogometnih sudaca, a to je upravo inkriminirano vrijeme u odnosu na ovo kazneno djelo opisano u toč. 2. izreke. Dakle, razvidno je da nije u pitanju koincidencija u pogledu sadržaja iskaza opt. Ž. Š. i iskaza svjedoka M., već jedan i drugi govore o istom vremenskom periodu i istim događajima.

Prema tome, nema govora o tome da se presuda u odnosu na ovo kazneno djelo temelji samo i isključivo na temelju iskaza svjedoka M., već sve naprijed navedene okolnosti s potpunom izvjesnošću ukazuju na to da su optuženici počinili predmetno kazneno djelo.

Dakle, kada su sve odlučne činjenice koje se odnose na kazneno djelo opisano u toč. 2. izreke pravilno utvrđene, i ostali navodi žalbe opt. N. Š. (nelogičnosti za koji dio sezone je novac dan, zašto se na susret vodi treća osoba, zašto je do prijave M. došlo tek nakon proteka dvije godine, spoznaje G. F. o motivima lažnog prijavljivanja opt. N. Š. od strane M., potreba suočenja opt. N. Š. i svjedoka M., prihvatljivost obrane opt. N. Š. u pogledu opisivanja tko je bio nazočan susretu, rezultati NK K. u inkriminirano vrijeme te usporedbe uspjeha ovog kluba s plasmanima ostalih klubova koji su tek ušli u prvu ligu) nisu osnovani i nemaju taj značaj koji im žalba pridaje jer se njima niti u najmanjoj mjeri ne dovode u pitanje zaključci suda prvog stupnja.

Iz svih naprijed navedenih razloga nisu osnovane žalbe optuženika zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

Nisu osnovane žalbe zbog odluke o kaznenim sankcijama i sigurnosnim mjerama.

Nije u pravu USKOK kada tvrdi da su kaznene sankcije preblage. Naime, iako je u pravu USKOK kada u žalbi ukazuje na izrazitu veliku opasnost i pogibeljnost ovakvih koruptivnih kaznenih djela koja su se proširila na gotovo sve društvene djelatnosti, pa i na sport koji bi po svojoj značajnoj ulozi u funkcioniranju svakog društva trebao biti primjer poštenja i zdravog natjecateljskog duha, kazne zatvora koje je optuženicima odmjerio sud prvog stupnja su primjerene svim pravilno utvrđenim otegotnim i olakotnim okolnostima. Kazne zatvora koje je sud prvog stupnja utvrdio opt. Ž. Š. za svako od pojedinačnih kaznenih djela iz čl. 347. st. 1. KZ/97 u trajanju od dvije godine i deset mjeseci i u trajanju od jedne godine i šest mjeseci te jedinstvena kazna zatvora koja je ovom optuženiku izrečena uz primjenu čl. 60. st. 1. i 2. toč. c. KZ/97 u trajanju od četiri godine, su adekvatne kazne i ovom optuženiku nije potrebno izreći strožu društvenu osudu. Dakle, i pored činjenica koje je utvrdio sud prvog stupnja na strani ovog optuženika u kontekstu otegotnih okolnosti (da su pitanju sebični i lukrativni motivi, teška zlouporaba povjerenja koju je imao kao visoki dužnosnik u HNS-u, te narušavanje ugleda ove sportske organizacije), kraj činjenice da se radi o neosuđivanoj osobi, obiteljskom čovjeku koji sudjeluje u uzdržavanju dvoje djece te činjenice da je bio sudionik Domovinskog rata, i po ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao suda drugog stupnja, kazna zatvora izrečena opt. Ž. Š. je primjerena i ona će ispuniti individualnu i generalnu svrhu kažnjavanja.

Isto se odnosi i na kaznenu sankciju koja je izrečena opt. N. Š. Naime, kazna zatvora u trajanju od deset mjeseci čije je izvršenje primjenom uvjetne osude iz čl. 67. KZ/97 odgođeno kroz period provjeravanja u trajanju od četiri godine je odgovarajuća kaznena sankcija. Naime, i pored činjenice da je i ovaj sportski dužnosnik, univerzalne vrijednosti koje bi

trebale vrijediti u sportskoj djelatnosti, podredio svojim privatnim interesima, kraj činjenice da je i on do sada neosuđivana osoba, da je obiteljski čovjek koji se brine o uzdržavanju dvoje maloljetne djece, navedena svrha kažnjavanja i svrha izricanja kaznenih sankcija će se u odnosu na ovog optuženika ostvariti i kroz izricanje navedene uvjetne osude.

Nadalje, odluka suda prvog stupnja o sigurnosnim mjerama zabrane obavljanja dužnosti iz čl. 77. KZ/97 koje su izrečene optuženicima i to opt. Ž. Š. u tijelima HNS-a u trajanju od osam godina računajući od pravomoćnosti presude, s tim da se vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ne uračunava u vrijeme trajanja mjere, a opt. N. Š. u nogometnim klubovima HNS-a u trajanju od četiri godine, računajući od pravomoćnosti presude, je pravilno odmjerena te prema optuženicima nije potrebno primijeniti ove sigurnosne mjere u duljem vremenskom trajanju kako to smatra USKOK. I ovaj drugostupanjski sud prihvaća ocjenu suda prvog stupnja da će potencijalna opasnost da optuženici ponove ovakva kaznena djela biti izvjesno otklonjena i kroz navedeno vrijeme primjene mjera.

Međutim, s druge strane nisu osnovane niti žalbe optuženika zbog odluke o kaznenim sankcijama.

Pored izrazito visoke pogibeljnosti ovakvih koruptivnih kaznenih djela kojima se teško ugrožavaju vrijednosti i plemeniti ciljevi sporta kao važne društvene djelatnosti, blaže kazne od izrečenih ne bi u dovoljnoj mjeri manifestirale krajnje kritičan stav društva prema ovakvim kriminalnim radnjama. Stoga se svim mogućim počiniteljima ovakvih koruptivnih kaznenih djela, koja su i nakon odlučnosti društvene zajednice da se ovakva štetna postupanja iskorijene ("nulta stopa tolerancije") i dalje još uvijek prisutna u brojnim segmentima društva, pa i u sportu, mora ukazati da ne čine kaznena djela i na neprihvatljivost takvog ponašanja te na pravednost kažnjavanja. Optuženik Ž. Š. paušalno i izvan konteksta konkretnog djela tvrdi da je kazna zatvora i sigurnosna mjera koje su mu izrečene u nesrazmjeru s kaznenom politikom županijskih sudova. Međutim, sud prvog stupnja je pravilno individualizirao navedene kaznene sankcije imajući u vidu sve okolnosti koje utječu na odabir i odmjeru kaznenih sankcija kao i poziciju opt. Ž. Š. u tijelima HNS-a, što ovom djelu svakako daje veći značaj, tako da su navedene tvrdnje potpuno promašene.

Sigurnosne mjere koje su osnovano izrečene optuženicima, jer su za to ispunjene sve zakonske pretpostavke iz čl. 77. KZ/97, i to upravo u adekvatnom trajanju.

Iz navedenih razloga nisu osnovane žalbe zbog odluke o kaznenim sankcijama.

Radi svega naprijed navedenog, budući žalbe nisu osnovane, na temelju čl. 482. ZKP/08 trebalo ih je kao neosnovane odbiti i potvrditi prvostupanjsku presudu.

Zagreb, 17. svibnja 2017.

Zapisničarka:
Marijana Kutnjak Čaleta, v. r.

Predsjednica vijeća:
Vesna Vrbetić, v. r.